

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOŚLĄZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.

P. K. O. Katowice 304540.

OGŁOSZENIA

oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetrowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA i EKSPEDYCJA

znajduje się w Katowicach. ul. św. Stanisława 4.

Nr. 128

Katowice, sobota 6-go czerwca 1931 r.

Rok 30

Niemiecka wizyta w Anglii.

Pamiętamy z telegramów z przed kilku miesięcy, gdy Henderson, minister spraw zagranicznych Anglii, zabiegał około zgromadzenia przy jednym stole przedstawicieli Anglii, Włoch i Francji w sprawie rozbrojenia — jak wówczas rozważano, czy wizyta niemiecka ma się odbyć czy nie. Termin wizyty tej odroczono, nie była ona Anglikom na rękę, obecnie jednak doszło do niej.

Oczy wszystkich dyplomatów i polityków europejskich są teraz zwrócone w stronę małej miejscowości Chequers koło Londynu. Mieszc się tam letnia rezydencja premiera Anglii, a raczej premierów. Jest ona darem prywatnym dla państwa, a ofiarodawca wyraźnie zastrzegł sobie, aby należała ona do każdorazowego premiera Brytanii podczas jego urzędowania. Angielscy politycy wierzą, że umysł lepiej pracuje na świeżym powietrzu w otoczeniu pięknej natury. Wiele też spraw można rozstrzygnąć korzystniej w Chequers, powiedział Lord Grey, niż na Downing Street, w siedzibie premiera w Londynie. To też Mac Donald zaprosił obecnie do swej posiadłości wiejskiej premiera Niemiec, Brueninga i ministra spraw zagranicznych Rzeszy, dra Curtiusa. Cel i wynik tej rozmówki ciekawia każdego.

Cel tej rozmowy jest poniekąd i znany. Mianowicie, Niemcy będą się usilnie starały wykazać, jak zły jest ich stan finansowy i położenie gospodarcze. Anglia darzy Niemców obecnie sympatią. Szczególnie przychylnym jest dla nich minister Henderson. Z jego też inicjatywy zaproszono Brueninga do Chequers. Będą więc Niemcy starali się pozyskać członków rządu angielskiego dla przyznania Rzeszy ulg w spłaceniu długów wojennych. Rząd niemiecki ostro jest w ostatnich czasach atakowany przez hitlerowców. A że hitlerowcy głównie występują przeciwko spłaceniu długów wojennych i wykonywaniu planu Younga, przeto rząd, chcąc im się przypodobać, będzie się ubiegał o uzyskanie zwłoki tychże długów. W Chequers więc Bruening wygłosi swe żale o stanie swego kraju. Trudno jednak przypuszczać, aby Mac Donald zaprosił Niemców tylko poto, aby wysłuchać ich żalów, tembardziej, że sam radby użalić się nad położeniem gospodarczym swego kraju. Ma zapewne inne cele na widoku. Hendersonowi chodzi poniekąd o to, aby wysłuchać i przedyskutować z Niemcami przyszłą sprawę rozbrojenia. Angielski minister spraw zagranicznych pragnie przyzwyczaić Europę do pokoju. Europa, — mówi on, — musi nabrać „the peaceful habit” (wygląd pokojowy). Mac Donald w zupełności go popiera. Ale czy droga do pokoju wiedzie przez wzmocnienie sympatyj filoniemieckich i ochłodzenie stosunków angielsko-francuskich? Nastąpiłoby to niewątpliwie, gdyby faktycznie Anglia popierała niemieckie usiłowania, zmierzające do niezapłacenia długów wojennych.

Rząd włoski wystąpił przeciw organizacjom kościelnym i akcji katolickiej.

Rzym. Wystąpienia faszystów przeciw „Akcji katolickiej” otrzymały obecnie niejako zatwierdzenie rządowe. Rząd Mussoliniego przystąpił do rozwiązania nie tylko organizacji „akcji katolickiej”, lecz również organizacji kościelnych, do aresztowania prezesów „akcji” i wogóle do ucisku życia organizacyjnego katolików włoskich. Prasa faszystowska twierdzi, że pod płaszczykiem „Akcji katolickiej” organizowano starą partię polityczną „Popolarów” (klerykalno - radykalną), a do pracy tej weszli nie tylko starzy czynni „popolarzy”, ale także... komuniści (?), socjaliści i wszelacy antyfaszysci z masonami na czele. Dlatego też studenci faszystowskiej nazwali kierowników „Akcji katolickiej” „katolickimi masonami”, którym wydali wojnę tydzień temu, paląc na Sapienza „Osservatore Romano” i wznosząc okrzyki: „Precz z Papieżem!” — „Śmierć Papieżowi!”

Ogólnie mówi się o tem, że wybryki faszystowskie znane były Mussoliniemu i bez jego woli nie doszłyby do nich. To też sprawa wybryków faszystowskich wymaga ostrego wyąpienia wobec rządu włoskiego nie tylko z powodu braku bezpieczeństwa, ale rozmyślnego spowodowania wybryków pod opieką rządu. Wszyscy poważni politycy powiadają, że Ojciec święty, dowiedziawszy się o rozwiązaniu „Akcji katolickiej”, związków katolickiej młodzieży i bractw — zerwie konkordat, zawarty z Włochami w dniu 11 lutego 1929 roku i eo ipso traktat laterański zostanie anulowany, a „kwestia rzymska” powróci do stanu z przed 1922 r.

Stan taki byłby ciężki zarówno dla Watykanu i świata katolickiego, jak też dla Włoch. Według nadeszłych wiadomości, Ojciec św. wystosował notę do rządu włoskiego z protestem i żądaniem zadośćuczynienia za naruszenie granic Watykanu i zniszczenia.

Organ Watykanu „Osservatore Romano” podaje kronikę wandaliskich i bezmyślnych napadów, na jakie narażeni byli nie tylko instytucje, znajdujące się na terenie, należącym do państwa papieskiego (t. zw. eksterytorjalne).

Atak na uniwersytet św. Apolinarego.

W dniu 27. ub. m. grupa studentów faszystowskich przybyła na plac św. Apolinarego, gdzie znajduje się gimnazjum i fakultet prawny uniwersytetu papieskiego św. Apolinarego. Około stu karabinierów pilnowało g.nachu od dwóch dni. Studenci faszystowskie, mimo takiej obrony, próbowali dostać się do wnętrza gmachu, a kiedy wielkiej bramy

nie mogli wyważyć, zaatakowali gmach kamieniami, wybijając wszystkie szyby na froncie, oraz niszcząc godło papieskie i Wikarego Miasta.

W kościele św. Joachima.

Tegoż samego dnia przed kościołem św. Joachima zajeżdżała rowerami grupa młodej faszystowskiej, z oficerem w czarnej koszuli na czele. Na spotkanie tej lotnej brygady wyszła panienka z urzędu „Opera Maternita et Infanzia”, oświadczając młodzieńcom, że kościół i dom parafialny są zamknięte. Przemocą wdarli się do domu parafialnego, gdzie wznosząc okrzyki: „Precz z księżmi!”, „Precz z papieżem!”, zniszczyli kompletnie salę parafialną, salę św. Wincentego a Paulo, a portret Ojca św. podarli na kawałki i podeptali. Stoły, biurka, ławki itp. urządzenia zostały kompletnie porzucane. Znaleziono egzemplarze „Osservatore Romano” wywieźli ze sobą i spalili w sąsiedniej ulicy na stosie. Po „załatwieniu się” u św. Joachima, brygada lotna odjechała, a w kilku minut przybyła policja, aby skonstatować, że... wszystko zostało zniszczone.

W papieskim pałacu.

Tegoż samego dnia, grupa demon-

strantów, licząca około 20 osób, wdarła się do sali parafialnej św. Damazego, która mieści się w papieskim pałacu, zwanym Cancellaria, należącym według 15 artykułu laterańskiego, do miejsc eksterytorjalnych. I tu podobnie, jak u św. Joachima, zniszczono kompletnie wszystkie meble, a wreszcie jeden z uczestników, fotelem rozstrzaskał wiszący krucyfiks (!), a później w kawałki podeptał nogami. O tej godzinie, proboszcz parafii św. Damazego uczył na tej sali chłopców katechizmu. Na jego protesty odpowiedziano śmiechem, a wreszcie zabrano chłopcom odznaki związkowe i niektórych obito. Po oddaleniu się manifestantów, przybyła policja, aby skonstatować, że istotnie szkody zostały wyrządzone.

Na via Ripetta.

O godz. 10 wiecz. został kompletnie zniszczony lokal „Civiltà Cattolica” przy via Ripetta. Co najbardziej jest charakterystycznym, to fakt, że kiedy przybyła policja, aby stwierdzić wyrządzone szkody, z policją przybyło dwóch młodzieńców, którzy właśnie demolowali ten lokal. („Osservatore Romano” nr. 124).

P. Prezydent Rzplitej w Lublinie.

Lublin. Święto Bożego Ciała spędza Pan Prezydent Rzeczypospolitej w tym roku w Lublinie. Prócz udziału w uroczystościach kościelnych, bierze Pan Prezydent udział w poświęceniu pomnika poległych legionistów na polach pod Jastkowem pod Lublinem, gdzie w roku 1915 odznaczył się i odbył chrzest ognio- wy 4 pp. legionów. Z poświęceniem pomnika połączone jest odwołanie do pamiętkowej bitwy pod Jastkowem.

Lublin. (PAT) Obecność p. Prezydenta Rzplitej w Lublinie na obchodzie Bożego Ciała nadała uroczystości charakter niezwykle podniosły. P. Prezydent Rzplitej udał się w towarzystwie wojewody Świdzińskiego i świty samochodem, poprzedzonym przez szwadron 24 p. ul. do katedry na uroczyste nabożeństwo. Obszerny plac przed katedrą zaległy organizacje społeczne ze sztandarami, organizacje przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego, sokół, kosynierzy oraz tłumy publiczności. Przed katedrą powitało dostojnego gościa duchowieństwo z ks. biskupem Fulmanem i kapelanem ks. Bojankiem na czele. P. Prezydent zajął specjalnie przygotowane dla siebie miejsce w prezb-

terjum, dalej zaś zajęli miejsca minister dr. Kozłowski, wojewoda Świdziński, gen. Dobrodzicki na czele korpusu oficerskiego, posłowie i senatorowie, wice-wojewoda Włoskowicz, przedstawiciele miasta z kierownikiem zarządu miejskiego p. Piechotą oraz członkowie domu cywilnego i wojskowego p. Prezydenta Rzplitej. Nawę główną wypełniły tłumy wiernych. Po odprawieniu modłów za Rzeczpospolitą i Prezydenta przemówił w podniosłych słowach ks. biskup Fulman, wyrażając głęboką radość i wdzięczność p. Prezydentowi, że raczył zawitać do prastarego Lublina, by być obecnym na uroczystościach Bożego Ciała, czem zadokumentował duchową łączność Polski z Kościołem katolickim. Złożywszy hołd przedstawicielowi Majestatu Rzeczypospolitej, ks. biskup podkreślił z naciskiem, że wszyscy jak jeden mąż winni stanąć przy boku p. Prezydenta, byni pracować każdy według swych umiejętności dla dobra Najjaśniejszej Rzplitej. Modlić się będziemy do Stwórcy — kończy kaznodzieja — by błogosławił Polsce i byś Ty Dostojny Panie wiódł Ojczyznę naszą ku świetlanej przyszłości. Po przemówieniu ks. biskupa Fulmana rozpoczęła się uroczysta Msza św. Po nabożeństwie ruszyła ulicami miasta procesja, w której wzięły udział liczne organizacje społeczne, bractwa kościelne, związki religijne itp. Celebrans ks. biskupa Fulmana prowadził do pierwszego ołtarza p. Prezydent Rzplitej oraz minister Kozłowski, następnie wojewoda Świdziński, gen. Dobrodzicki i inni. Po powrocie procesji do katedry odśpiewano Te Deum, poczem p. Prezydent oprowadzany przez ks. biskupa Fulmana zwiedził katedrę.

Być może, że Henderson pragnąłby zawładnąć „spadkiem” po Briandzie, który przecież nadal pozostaje w kole polityków europejskich. Być może, że w tym celu Henderson chciałby mieć przy sobie Curtiusa choćby za cenę pewnych ustępstw na rzecz Niemiec. Ale Francuzi napewno nie poprzestaną na b. ernem spoglądaniu na polityczne flirt-y w Chequers, lecz ze swej strony postarają się, aby obowiązujące umowy były

dotrzymywane. Będą o tem zapewne pamiętali także goście premiera Anglii.

Zresztą, gdyby nawet niektórzy członkowie socjalistycznego rządu angielskiego pragnęli pójść na rękę Brueningowi, to przecież sprawa planu Younga jest sprawą międzynarodową, a nie wyłącznie angielską. Musi więc ona być załatwiona w Genewie, a nie w Chequers.

TELEGRAMY.

Zatarg faszystów z Watykanem nie zostanie rychło załatwiony.

Rzym. (PAT) Rozwiązanie katolickiego stowarzyszenia młodzieży wywołało w Watykanie ogromne wrażenie, o czym świadczy ogłoszone **przemówienie Ojca Św.** do księży włoskich, wyznaczonych do emigracji. Ojciec Św. komentował w urzędowym komunikacie włoskim o rozwiązaniu zrzeszenia młodzieży nie pozostających w związku z partią faszystowską, atakując silnie akcję faszystowską, która jego zdaniem **jak żaden ustrój ludzki, żaden rząd czy też państwo nie może zapewnić duszom ludzkim dóbr wiecznych.** Sprawy religijne nadnaturalne należą do Kościoła, który nie wyrzeknie się swej misji. **Przemówienie Ojca Św. jest wielkim protestem przeciwko pogwałceniu, jego zdaniem, postanowień konkordatu.**

Rzym. (PAT) Nadzwyczajne wydania dzienników, zawierające uchwałę dyrektoriatu partii faszystowskiej w sprawie zatargu z Watykanem, zostały rozchwytywane przez publiczność. Jasna deklaracja, podkreślająca poszanowanie religii katolickiej, Ojca Św., Jego ministrów i kościołów a jednocześnie jaknajgorętsze stwierdzenie, że faszystyzm nie pozwoli rozwinąć akcji opozycyjnej pod żadnym starym czy nowym sztandarem dowodzi, że **zatarg wobec równie stanowczej postawy Watykanu nie może być predko załatwiony.**

W Rosji z wyżywieniem coraz gorzej.

Moskwa. (PAT) Trudności wyżywienia dają się odczuwać w całym Związku sowieckim. W niektórych okolicach brak jest nie tylko mięsa i tłuszczów, ale nawet i chleba. Na Krymie np. 1 kg. chleba kosztuje 4 ruble, co wynosi mniej więcej jednodniowy zarobek robotnika. W rządowych sklepach rozdzielczych ceny utrzymane są na dawnym poziomie i są kilkakrotnie niższe od cen rynkowych, jednakże zaopatrzenie tych sklepów pozostawia na ogół dużo do życzenia. Spodziewana jest poprawa sytuacji dopiero po reorganizacji dotychczasowego systemu kooperatywu i aparatu rozdzielczego.

Jeżeli chodzi o sprawę polityki zagranicznej, uwaga sowieckich kół politycznych skierowana jest w obecnej chwili głównie na Francję. Spodziewają się tu dużych i zasadniczych zmian w układzie dotychczasowych stosunków między Francją a Sowietami.

Katastrofa kolejowa.

Lublin. (PAT) Wczoraj nad ranem między stacjami Garwolin i Pilawa w odległości 2 km. od Garwolina wydarzyła się katastrofa kolejowa. Mianowicie pociąg towarowy pociąg Nr. 9869 z Warszawy do Dębina zderzył się z parowozem, zderzającym z Dębina do Warszawy. Wskutek katastrofy 4 osoby zostały zabite, zaś 5 odniosło ciężkie rany. Oba parowozy i 7 wagonów towarowych uległo rozbiciu.

O przebiegu wypadku donoszą: gdy pociąg Nr. 9869 zbliżał się do Garwolina, ze stacji Ruda Tułubska miał wyruszyć w stronę Warszawy przez Garwolin na drezynie motorowej inżynier objazdowy.

Dyżurny ruchu stacji Garwolin, Gąsiorowski, zamiast dać wyjazd drezynie, wydał przez pomyłkę polecenie wyjazdu luznego parowozu Nr. 1919, który stał na stacji w Garwolinie i miał udać się do Warszawy. Parowóz ruszył.

Już po chwili, dyżurny ruchu Gąsio-

rowski spostrzegł swą pomyłkę. Na naprawienie jej było już jednak za późno. Lokomotywa pełną parą ruszyła naprzód. Katastrofa była nieunikniona. Z przeciwnej strony nadjeżdżał pociąg towarowy.

W odległości dwóch kilometrów od stacji Garwolin, na 67 km. od Warszawy, nastąpiło straszliwe w skutkach zderzenie. Maszynista poc. spostrzegł w ostatniej chwili grożące niebezpieczeństwo. Próbował dać kontraparę, aby osłabić olbrzymią siłę zderzenia. Wszystko na próżno. Lokomotywa całą siłą uderzyła tendrem w parowóz pociągu.

Trzy pierwsze wagony pociągu towarowego zostały strzaskane, czwarty wagon został wysadzony w górę, spadł całym ciężarem na parowóz, piąty wagon-łodownia zdruzgotany spadł z toru i zarył się w nasypie. Tender idącego luzem parowozu, został spłaszczony, jak pudełko z sardynek.

Narady nad ścisłą współpracą gospodarczą Polski z Czechosłowacją.

Praga. (PAT) Przybyła tu delegacja polskiego komitetu współpracy gospodarczej z Czechosłowacją z prezesem Warszawskiej Izby Handlowej inż. Czesławem Klarnerem na czele. Zjazd polsko-czechosłowacki komitetów współpracy gospodarczej obu państw rozpoczął swe obrady w niedzielę. Po omówieniu formalnych i organizacyjnych zagadnień, poświęcono obrady przede wszystkim charakterystyce dotychczasowych stosunków gospodarczych polsko-czechosłowackich oraz możliwości dalszego ich rozwoju. Referat w tej sprawie wygłosił ze strony Czechosłowacji dr. Berka, ze strony Polski dr. Bałagla. Po obszernej dyskusji na ten temat, w której wzięli udział zarówno przedstawiciele Polski jak i Czechosłowacji powołano specjalną komisję, której zadaniem jest ustalić **warunki powiększenia wzajemnej wymiany towarów między Polską a Czechosłowacją.**

Drugim punktem programu była sprawa współpracy przedstawicieli interesów gospodarczych obu państw na polu rokowań międzynarodowych. Delegacja polska przyjęta była na specjalnej audjencji w letniej siedzibie prezydenta Masaryka w Lanach. W obradach poruszono obszernie całokształt zagadnień gospodarczych, dotyczących współpracy obu krajów, zbadanie możliwości oży-

wienia i pogłębienia tej współpracy. Miarodajne czynniki gospodarcze obu stron oceniał w sposób bardzo dodatni wyniki narad w Pradze, które doprowadziły do zupełnego uzgodnienia poglądów obu komitetów, w sprawie potrzeby szukania nowych dróg dla **zacieśnienia stosunków gospodarczych.** W tym duchu wypowiedział się przewodniczący komitetu polskiego Czesław Klarner do przedstawicieli szeregu dzienników tutejszych, którzy zwrócili się do niego po informację. Prasa czechosłowacka obszernie omawia pierwsze spotkanie komitetów współpracy gospodarczej, podkreślając doniosłe znaczenie tych narad. W czasie obrad wiceprezes rady rolniczej w Pradze dr. Slavik oświadczył w imieniu swej organizacji, że opracowuje ona wnioski, dotyczące obrotu płodami rolnymi między Czechosłowacją a Polską, i przedstawi te wnioski komisji powołanej przez zjazd, która będzie miała na celu ustalenie warunków, od których zależy rozszerzenie wymiany towarów między obu państwami.

Nowy Abd el Krim powstał w hiszpańskim Marokku.

Londyn. Sprawozdawca „Timesa“ donosi z Tangeru, że w hiszpańskim Marokku szeryf Ben Aziba, jak drugi

We Wrocławiu odgrazano się też Anglikom.

Wrocław. W czasie obchodu Stahlhelmowców we Wrocławiu wiele zagrożona się Polsce, nie zapomniano jednak i o innych narodach. W przemówieniu drugiego dowódcy Stahlhelmu, płk. Duesterberga, znalazł się też ustęp wymierzony przeciw Anglii

Nawiązując mianowicie do walki floty niemieckiej z flotą angielską pod Skagerrakiem, której 15-ta rocznica przypada właśnie na dzień manifestacji Stahlhelmu, płk. Duesterberg oświadczył co następuje:

„Zbliży się dzień, w którym nastąpi zmierzch kolonialnego wladztwa Anglii. Ciemiężone przez Anglików narody wydobędą się z niewoli, a ponieważ niektóre z nich zagnały do bodźce rządów niemieckich (!!) i dobroczynnego wpływu niemieckiej kultury (!!), przeto przed Niemcami otwierają się nowe ważne zadania. Musimy wyżyć wszystkie siły dla rozbudowy naszej floty wojennej i wzmocnienia naszej floty handlowej, albowiem przyszłość Niemiec leży ra morzach. Tak, jak 15 lat temu pod Skagerrakiem bohaterzy niemieccy wypełnili swój obowiązek, tak i my wypelnimy go powinniśmy w dniu, kiedy nadejdzie godzina odwetu. Ciemiężone przez naszych przeciwników z pod Skagerraku narody wyciągną ku nam dłoń, prosząc o ratunek.“

Ten ustęp przemówienia płk. Duesterberga prasa niemiecka na komendę z góry zatuszowała. Niewątpliwie nastąpiło to w związku ze zbliżającymi się konferencjami w Chequers. Relacje nasze otrzymaliśmy od osób najzupełniej wiarygodnych. Powinny one otworzyć oczy angielskiej opinii publicznej na właściwe intencje, jakie żywią Niemcy w stosunku do Wielkiej Brytanji.

Majątek ziemski na cele opieki społ.

Łódź. Odbyło się tu otwarcie testamentu s. p. Jana Unruga, obywatela ziemskiego. Po otwarciu testamentu okazało się, że zmarły ofiarował swój majątek ziemski Sulmów - Sokółów w pow. tureckim na cele opieki społecznej. W majątku tym w myśl woli zmarłego mają powstać: zakład dla starców i zakład dla nieuleczalnie chorych.

CYGANKA

Wzruszająca powieść dla młodszych i starszych.

5) (Ciąg dalszy)

— Pozwól mu huczeć! — mówił, a w oczach jego zabłysnął przy tych słowach jakiś ponury ogień; — pozwól mu huczeć, tu w tej piersi panuje jeszcze większa burza. Piotr się nie lęka, on przeżywał już najstraszniejsze chwile, on utracił miłość swej Agnieszki!... Czy ona mu powróci dziś tę miłość za którą wzdycha już od długich lat?

Z bijącym sercem zdecydowała się Agnieszka odszukać napowrót chatę rodzicielską.

Przed piętnastu laty opuściła ją wśród czarnej i burzliwej nocy by towarzyszyć swemu ukochanemu Jędrzejowi. A jak porówna z nim cierpiała i walczyła, widziała go następnie umierającego zdala od ojczyzny i teraz przychodzi ona wdowa opuszczona wraz z swym ulubieńcem czarnowłosym Piotrem ażeby klątwę ojca zmienić na błogosławieństwo. Nie czuje zimna, nie widzi burzy. I chociaż zapada w śnieg pod same kolana, choć ugina się pośród ciężaru jakiejś sprawy Piotruś, którego przez całą drogę dźwigać musi, nie zapada w zwątpienie. Ona musi dojść do chaty, ażeby uzyskać przebaczenie ojca z własnych ust jego. **Naraz przy skrocie spostrzega cha-**

tę. Serce jej głośno na ten widok bić zaczęło. Musiała z nadmiaru wzruszenia stanąć na chwilę i dodać sobie odwagi do zakończenia podróży. Tak to jest owe miejsce gdzie kiedyś czuła się tak szczęśliwie. Tak, jeszcze stoi ów pień, na którym oczekiwał ją Jędrzej owej nocy, gdy uciekła z domu. Wszystkie te wspomnienia opanowały ją silnie i gorące łzy spływać zaczęły po jej policzkach a wraz z niemi ustępować poczęła boleść z jej piersi i nowa odwaga napelniała jej serce.

Niespostrzeżenie zbliżyła się do drzwi chaty, stała przez chwilę nie poruszona i słuchała, następnie położyła rękę na klamkę i słowami w imię Boże otworzyła drzwi, znalazła się na przeciw ogniska przy którym spoczywali jej rodzice. Mały Piotr przytulił się teraz tem silnie do Agnieszki i starał się ukryć w fałdach jej sukni. Z okrzykiem radości zerwała się stara cyganka ze swego siedzenia i uściskała namiętnie córkę, podczas gdy stary Piotr nieruszywszy się na swem miejscu ponuro patrzył w ogień. Dopiero, gdy stara cyganka przywiodła przed niego córkę dopiero, gdy Agnieszka upadła przed nim na kolana i objęła rękami jego kolana, wtedy dopiero silny dreszcz poczęł przebiegać po całym ciele Piotra. Odepchnął silnie córkę od siebie i zerwał się z siedzenia swego z prawdziwie młodzieńczym zapalem.

Nie rzekłszy ani słowa pochwycił za filiżkę, nalał pełen kubek wódki, zbliżył

się następnie do kobiet wciąż jeszcze mając oczy zwrócone na klęczącą przed sobą córkę mówił uroczystym głosem:

Agnieszko, klątwa moja ciąży jeszcze na tobie, lecz masz znowu pozostać uczciwą cyganką, skoro usta twoje tego oto kubka dotkną, klątwę moją zdejmę z ciebie, ale wpięrow posłuchaj mnie...

Agnieszka zadrzała przy tych słowach, oczy jej zamknęły się mimowolnie przed namiętnym wzrokiem ojca, lecz Piotr mówił dalej:

— Żyję tu jak wygnaniec mego plemienia. Tak, na ścianie wisi zakurzony kapelusz kapitana. Guzik mego kija nie błyszczy już tak ponieważ go ręka moja nie nosi już od wsi do wsi. Dlaczego mnie wygnali z mego szczepu, tego uszy twoje nie usłyszysz, ale wiedz to, że gdybyś się była zgodziła zostać żoną Maksymiljana, byłbym przyjęty z prawdziwą radością do naszego szczepu. Wtedy jednak inaczej postanowiłaś i Bóg cię skarża za to. Pytam cię jednak raz jeszcze, pragniesz ojca w życiu zobaczyć jeszcze uczciwym człowiekiem, pragniesz pozostać jeszcze uczciwą cyganką? Wszystko wtedy Agnieszko zapomnę, jutro rozbierzemy chatę i pociągniemy do ludzi naszego szczepu, najpiękniejsi mężczyźni będą chcieli mieć Agnieszkę za żonę. Aż nadto długo żyłaś pomiędzy ludźmi, którzy nam zawsze obcami pozostaną, aż zanadto długo musiałaś znosić ich poniżenie i pogardę, **powróć zatem do nas.**

Piotr umilkł, tylko kubek jeszcze drżał w jego ręku i świadczył o niezwykłym wzruszeniu cygana.

Agnieszka się podniosła, z rękami założonemi na krzyż przed swym ojcem i rzekła:

— Ojcie! prawda, że dużo w świecie musiałam przecierpieć...

— Wiem — odparł Piotr, wiedziałem o tem już dawno. Czy wylano nad tobą wino, gdy wstępowałaś w dom twego męża? Nie, lecz gdyś uciekła, wtedy rzuciłem dzbanek wysoko w powietrze, patrz, tam w kącie stoi nienaruszony, tak oto spadł na ziemię, przepowiedział mi już zawczasu twe nieśczęście. Lecz ja chcę zapomnieć i przebaczyć. Dziś jeszcze sześć dzbanów wina wleję twe-mu mężowi do grobu. Agnieszka zadrzała przy tych słowach, silnie zasłoniła się ręką, jakoby się bronić pragnęła i zawołała:

— Ojciez dosyć! Pozwól mi spocząć i nie mów tak teraz. O, ja widzę, jeszcze nie skończył się czas mych doświadczeń. Ojciez słuchaj: Pragnę cię kochać, jak cię Agnieszka zawsze kochała, pragnę ci trochę z czoła usunąć czującą ręką, pragnę cię prowadzić, gdy noga twoja się zestarzeje, a choć twój stan nie się chwiejnym, lecz ojciez ja ci nie mogę towarzyszyć, ja tu muszę pozostać... choćby tylko ze względu na mego syna.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Kronika bieżąca

Sobota

6

czerwca

Św. Norberta, bisk.
Św. Filipa, diakona.
Św. Artemjusza, męczennika.

Kalendarz słowiański: Cichomir.

Jutro, niedziela 7 czerwca: Uroczystość Serca Najśw. Marii Panny; św. Pawła, patriarchy oraz św. Łykajona, męczennika.

Pojutrze, poniedziałek 8 czerwca: Św. Medarda, biskupa; św. Maksymina, biskupa; św. Kaljopy, męczennika; św. Wilhelma, arcybiskupa i wyznawcy oraz św. Gildarda, biskupa — brata św. Medarda.

* Wschód Zachód

Słońca o godz. 3,40; o godz. 20,17.
Księżyc o godz. 0,25; o godz. 9,18.

Uroczystość św. Norberta, biskupa magdeburgskiego, założyciela zakonu Premonstratensów. Umarł w roku 1134.

W Cezareji w Palestynie uroczystość św. Filipa, jednego z siedmiu pierwszych diakonów. Obdarzony łaską działania cudów, nawrócił Samarię do wiary chrześcijańskiej, ochrzcił podkomorzego królowej Kandaki z Etyopii i zakończył świętobliwe życie swe w Cezarii. Obok grobu jego pochowano także trzy córki jego, jako poświęcone Bogu dziewice; czwarta zmarła napelniona Duchem św. w Efezie.

W Rzymie męczeństwo św. Artemjusza i małżonki jego Kandydy oraz córki ich Pauliny. Artemjusz został naukami i cudami św. Piotra, egzorcysty nawrócony na wiarę św. z całym domem swoim i ochrzony przez św. Marcelina, kapłana. Po uwięzieniu obito go na rozkaz sędziego Serenusa pałkami ołowianymi a potem ścięto. Małżonkę jego i córkę wrzucono w dół i zasypano kamieniami i gruzem.

— **Zatrzymywanie dokumentów wojskowych.** W niektórych urzędach państwowych i komunalnych zdarzają się wypadki odbierania od osób, należących do rezerwy czy też pospolitego ruszenia w różnych celach wojskowych dokumentów osobistych. Jak wyjaśnia min. spr. wojsk. tego rodzaju postępowanie jest sprzeczne z ustawą o powsz. obow. wojsk., która zaznacza, że wszyscy rezerwiści, czy też osoby zaliczone do pospolitego ruszenia powinny posiadać przy sobie wojskowy dokument mobilizacyjny pod rygorem kary.

— **Zapowiedź zmian w ustawie o podatku drogowym.** Pan minister robót publicznych gen. Norwid-Neugebauer przyjął delegację zarządu Związku związków właścicieli autobusów. P. minister przyrzekł, że poczyni znaczne zmiany w dotychczasowych zasadach podatku drogowego w drodze zmiany rozporządzenia wykonawczego do ustawy o tym podatku.

Wobec tego należy się spodziewać, że dotychczasowe zaostrezenie stosunków w dziedzinie komunikacji autobusowej ustąpi i że do zapowiadanego zawieszenia komunikacji już nie dojdzie.

Dowiadujemy się też, że oprócz postulatów właścicieli autobusów, mają być również uwzględnione dezyderaty właścicieli drożek samochodowych.

— **10 proc. dodatek do pensji dla policji.** Komendant główny Policji Państw. wydał zarządzenie wypłacania wszystkim oficerom, szeregowym i urzędnikom policji 10% dodatku do poborów, wypłacanych już w maju w formie zapomogi. Komendant główny P. P. uzasadnia słusność wypłacenia tego dodatku wyjątkowo ciężkimi warunkami służby w policji i motywami natury gospodarczej. Fundusze te nie obciążają budżetu państwa, lecz pochodzą według naszych informacji, z oszczędności budżetowych z tytułu niewyzyskania przez policję etatów, co w konsekwencji nakłada większe obowiązki i zmusza do większego

Słońca, powietrza dla dzieci!

Katowice, 5 czerwca.

Nadeszło już upalne, gorące lato. — Każdy kto tylko może, ucieka z dusznych miast na wieś, by zaczerpnąć do swych płuc ożywnego powietrza naszych pól, gór i mórz, by nasycić swe ciało życiodajnymi promieniami słońca!

Komuż jednak więcej potrzeba tego powietrza i słońca, jak nie naszej dziatwie śląskiej, wzrastającej w atmosferze dymiących kominów i wyziewów fabrycznych?

Umożliwić tej dziatwie biednej parę tygodni pobytu na wsi — to znaczy zapewnić nadchodzącemu pokoleniu, zdrowie moralne i tężyznę fizyczną.

Tydzień L. O. P. P. w Król. Hucie.

Król. Huta, 5 czerwca.

Komitet miejski L. O. P. P. w Król. Hucie donosi, że „VIII Tydzień L. O. P. P.“ rozpocznie się w Król. Hucie uroczystym nabożeństwem, które się odbędzie w niedzielę, dnia 7 czerwca br. o godzinie 12-tej w południe w kościele św. Jadwigi. Na nabożeństwo to zaprasza komitet miejski wszystkie Stowarzyszenia o wzięcie udziału o ile możliwe ze sztandarami, oraz swych członków i sympatyków.

Jednocześnie podaje się do wiadomości, że w niedzielę, dnia 7 czerwca br. o godzinie 15,30 odbędzie się w Król.

wysiłku każdego z poszczególnych oficerów i szeregowych Pol. Państw.

Wszelkie pogłoski, jakoby ta zapomoga miała być stale wypłacana i stała w jakimkolwiek związku ze sprawą 15% obniżki płac urzędniczych — jak nas informują z kół miarodajnych — są zupełnie bezpodstawne.

— **Znaczny spadek bezrobocia.** Według danych P. U. P. P., liczba bezrobotnych w Polsce w dniu 30 maja br. wynosiła 320.109 osób, co w porównaniu ze stanem z poprzedniego tygodnia (23 maja) wykazuje spadek bezrobocia o 10.084 osoby. Jest to najznaczniejszy spadek bezrobocia, jaki zanotowano dotychczas w ciągu bieżącego sezonu.

— **Polski aparat do badania fałszywych monet.** W ministerstwie komunikacji złożono jako wzór specjalny aparat polskiego wynalazku, służący do nieomylnego i automatycznego rozpoznawania monet fałszywych. — Aparat ten jest bardzo precyzyjny i przystosowany do badania autentyczności monet 50-groszowych oraz 1, 2 i 5-złotowych.

Ministerstwo komunikacji postanowiło nabyć kilka takich aparatów tytułem próby; po stwierdzeniu ich sprawności poleci zaopatrzyć się w nie kasjerom kolejowym, oczywiście na własny rachunek, gdyż kasjerzy oświadczyli, że posiadają za przyjęte pieniądze.

Województwo śląskie.

* **Rekolekcje dla miłośników trzeźwości.** Rekolekcja dla członków Katolickiego Związku Abstynentów, Polskiej Ligi Przeciwalcoholowej oraz wszystkich miłośników trzeźwości odbędą się dla mężczyzn w dniach od 18—22 sierpnia r.b., dla kobiet od 28 sierpnia do 1 września r.b. w Kokoszycach. Zgłoszenia przyjmuje sekretariat Stow. Abstynentów w Katowicach, ul. ks. Damrota 8. Koszta wynoszą 25 zł.

* **Z działalności Polskiego Białego Krzyża.** Onegdaj odbyło się w Katowicach walne zebranie okręgu Polskiego Białego Krzyża. Zebranie zajął prezes p. dyr. Jarnutowski, poczem na przewodniczącego zebrania wybrano p. gen. dr. Zająca. Zarząd złożył sprawozdanie, z którego wynika, że rok ubiegły był okresem intensywnej pracy oświatowej, prowadzonej w rozmaitych formach, przez Koła Polskiego Białego Krzyża w Katowicach, Król. Hucie, Oświęcimiu, Rybniku, Tarn. Górach, Pszczynie, Wielkich Hajdukach, Żorach, Szczakowej i Będzinie, które tworzą okręg. Jedną z głównych form oświatowych tj. czytelnictwo rozwinęło się również poważnie.

Temu celowi służy Towarzystwo Pomocy Dzieciom i Młodzieży Polskiej, gromadzące fundusze na kolonie letnie dla dzieci.

Jeśli chcesz poprzeć akcję tego Towarzystwa, a jednocześnie wesoło i przyjemnie spędzić parę godzin czasu, przybądź w dniu 9 czerwca br. o godzinie 6 popołudniu do Koła Towarzystwa w Katowicach, na „Zabawę Wiosenną“, z której czysty dochód przeznaczony jest na kolonie letnie dla dzieci i młodzieży śląskiej.

Wstęp tylko 2 zł! Wiele niespodzianek! Produkcje artystyczne! Tańce! Bufet obficie zaopatrzony!

Hucie na stadionie pokaz wojny lotniczo-gazowej z udziałem wojska, organizacji P. W., harcerstwa, straży pożarnej, kolumny sanitarnej Czerwonego Krzyża oraz samolotów.

Bilety na pokaz w cenie od 20 gr. do 2 zł są do nabycia w składzie p. Dingesa przy ul. Wolności.

Nadto w niedzielę, dnia 7 czerwca 1931 o godz. 13-tej zademonstrowana zostanie na ulicach Król. Huty walka gazowa, mianowicie na rogu ul. Trzeciego Maja i Bytomskiej i na rogu ul. Wolności i Zjednoczenia. Zadymienie ulicy potrwa kilka minut

Biblioteki powiększono w roku sprawozdawczym o 1 569 tomów, osiągając stan bibliotek 3 823 tomów.

Pierwszorządne znaczenie w pracy oświatowej posiadają świetlice żołnierskie, których w okręgu istnieje 12.

W ciągu roku zorganizowano szereg imprez z okazji uroczystości państwowych, podejmowanych przez poszczególne koła siłami żołnierskich kółek dramatycznych. Dochody okręgu wynosiły w ciągu roku 27 609,16 zł., rozchody zaś 20 559,25 złotych. Zarząd otrzymał subwencję w kwocie 10 000 zł. ze skarbu śląskiego z tytułu oświaty pozaszkolnej. Pracą okręgu kierował zarząd, złożony z p. dyrektora Jarnutowskiego, jako prezesa, z wiceprezesów p. gen. Zającowej, p. dyr. Przybylskiego, skarbnika dyr. Baczyńskiego, sekretarza p. wizytatora Pszczółki oraz dr. Ręgorowicza, inż. Rudowskiego, prezydenta miasta Spaltensteina, p. pułkownika Różyckiej i innych.

Z Katowickiego

Zebranie związków powiatowych.

Katowice. W niedzielę 7 bm. odbędzie się w Katowicach zjazd delegatów głównego zarządu Związku powiatów z całej Polski, łącznie z sekcją śląską. Na zjazd przybędą prezes Związku p. Beck z Warszawy i inni członkowie zarządu głównego oraz delegaci poszczególnych województw. Porządek zjazdu obejmuje m. in. sprawozdanie głównego zarządu oraz referat o finansach komunalnych oraz o projekcie ustawy o samorządzie powiatowym na Śląsku.

Zwiedzanie Targów Katowickich.

Katowice. W ubiegłą niedzielę 31 maja zwiedziło tegoroczne Targi Wiosenne w Katowicach około 19 000 osób, a w poniedziałek przeszło 2 000 osób. W tem szereg wycieczek z bliższych i dalszych stron.

Podziękowanie.

Katowice. Za okazane zrozumienie i szlachetne poparcie „akcji charytatywnej“ przez ofiarowanie tak hojnego daru, składamy „Kołu Towarzystwu“ jak najserdeczniejsze „Bóg zapłać“. — Związek Tow. Dobroczynnych „Caritas“ w Katowicach.

Zemdlą w sali rozpraw sądowych.

Katowice. W ubiegły wtorek miała się odbyć rozprawa sądowa przeciwko Perfeniukowej-Kamińskiej, oskarżonej o namawianie do krzywoprzysięstwa. Proces ten był już kilkakrotnie odkładany z powodu niestawienia się oskarżonej. Na ostatnią rozprawę Perfeniukową-Kamińską przyprowadzono przymusowo. W toku przewodu oskarżona zemdlą. Sąd najpierw przerwał rozprawę do go-

Śp. ksiądz radca Ludwik Wojciech.

W środę, dnia 3 czerwca o godzinie 3 po południu zmarł po długiej i ciężkiej chorobie śp. ks. radca Ludwik Wojciech, proboszcz parafii św. Barbary w Królewskiej Hucie. Zmarły urodził się 31 października 1878 roku w Grzawie (powiat pszczyński). Uczęszczał nasamprzód do szkółki miejscowej a potem do gimnazjum miasteczka powiatowego, Pszczyny. W czasie nauk odumarli rodzice młodego studenta, który znalazł się teraz w trudnych warunkach. Nadzwyczaj pilny i uzdolniony, o własnych siłach ukończył gimnazjum, poczem udał się na studia teologiczne do Wrocławia. W dniu 20 czerwca 1903 r. otrzymał święcenia kapłańskie.

Pierwsze lata kapłaństwa spędził w różnych parafiach górnośląskich jako kapelan, spełniając obok obowiązków duszpasterskich także obowiązki rodaka wśród rodaków. W roku 1909 został kapłanem w Miechowicach, później w Karbie przy nowowytworzonym kościele a w roku 1911 w Pilchowicach. Jego żywa działalność obywatelska wśród polskiego ludu górnośląskiego wkrótce zwróciła uwagę władz świeckich, które zrobiły swoje. Z Pilchowic przeniesiono ks. kapłana Wojciecha na niemieckie Pomorze.

Daleko od stron rodzinnych, w zupełnie odmiennych warunkach, rozpoczął ks. Wojciech nanowo działalność duszpasterską i obywatelską, mianowicie wśród polskich robotników sezonowych, wśród których pracował kilkanaście lat z pełnym poświęceniem, niemal do wyczerpania wszystkich swych sił. W październiku 1915 r. został powołany na probostwo w Pozdzwilku (Pasewalk) na wyspie Rujanie, niezmiernie trudne w duszpasterzowaniu ze względu na olbrzymią rozległość. Na tem stanowisku pozostał blisko 7 lat.

W roku 1922, po przejściu Śląska pod panowanie polskie, ks. proboszcz Wojciech powrócił do Ojczyzny i objął najstarszą parafię królewskohucką św. Barbary. W trudnych warunkach przypadało mu sprawować urząd duszpasterski. Łagodnością swoją zdobył serca i szacunek wszystkich parafian bez względu na przekonania polityczne i narodowe. Ubogim i wszystkim uciśnionym niósł pomoc duchową i materialną, jak wogóle całe swe życie dobrze czynił. W ostatnich latach niedomagał często, aż w końcu choroba strawiła silny organizm. Umarł w stosunkowo młodym jeszcze wieku, oplakiwany przez wszystkich parafian.

Nadmienić wypada, iż władza duchowna, w uznaniu wielkich zasług ks. Wojciecha dla Kościoła mianowała go radcą duchownym. Nadto był zmarły sędzią prosynodalnym, cenzorem ksiąg oraz członkiem komisji muzyki kościelnej.

Nie będziemy wliczać wszystkich zasług zmarłego ks. radcy Wojciecha, położonych około Kościoła i społeczeństwa, lecz jedno jeszcze stwierdzić musimy. Odszedł od nas jeden z najzaczniejszych kapłanów naszej diecezji, który całe życie swoje z wielkimi poświęceniem prowadził dusze ludzkie do Boga i tem zasłużył sobie koronę niebieską. Nie tylko parafia św. Barbary w Król. Hucie, ale i cała diecezja oplakują zgon drogiego Zmarłego.

Pozostałym Zmarłego, szczególnie Jego wujowi, Najprzew. ks. biskupowi dr. Walentemu Wojciechowi we Wrocławiu, składamy najserdeczniejsze wyrazy współczucia. Zmarły zaś, którego pogrzeb odbędzie się w poniedziałek o godz. 9 rano, niech odpoczywa w pokoju! R. i p.

dziny 15-ej. Perfeniukowa przedłożyła następnie świadectwo lekarskie, iż jest chora, przeto rozprawę ponownie odroczone do 11 czerwca r.b.

Pożar.

Katowice. Z nieznanego dotychczas przyczyny wybuchł pożar w magazynie hut „Ferrum“. Zniszczeniu uległo kilka koszy, przeznaczonych do załadunku śrub i nitów. Szkody wynoszą około 1000 złotych.

Przytrzymanie rabusów.

Brynów pod Katowicami. W toku dochodzeń prowadzonych w sprawie napadu rabunkowego na inwalidę Pawła Szota, przytrzymany został jako sprawca czeladnik piekarski Jan Filar z Katowic. Wspólnikami jego byli dwaj sublokatorzy Szota, mianowicie Stanisław Szczyrba i Edward Cinalski. Skradzione pieniądze odebrano Szczyrbie i zwrócono poszkodowanemu.

Karygodny wybryk.

Rozdzeń w Katowickiem. Na ul. Hutniczej nieznanymi dotychczas sprawcami położyli na szyny tramwajowe dwa kawałki żelaza oraz 4 naboje rewolwerowe. Przeszkodę usunął motorowy, przezco zapobieżono wypadkowi.

Szkody pożarowe.

Brzęczkowice w Katowickiem. Z nieustwierdzonej dotychczas przyczyny wybuchł pożar w zagrodzie Wincentego Kowalskiego. Pastwą płomieni padła szopa, wartości 800 zł.

Uroczystość efeska w gimnazjum.

Mysłowice w Katowickiem. Z okazji 1500-letniego jubileuszu soboru efeskiego, na którym potępiona została przez Kościół katolicki herezja Nestorjusza, zaprzeczającego Najśw. Marii Pannie godności macierzyństwa, w tutejszych gimnazjach odbyły się uroczyste akademie. Wygłoszone zostały liczne referaty, omawiające ten fakt historyczny. Prócz tego na program składały się śpiewy chórowe i deklamacje. Po akademii odbyło się w starym kościele uroczyste nabożeństwo.

Śmierć w kąpieli.

Mysłowice w Katowickiem. Podczas kąpieli na stadionie pływackim w Mysłowicach zmarł nagle Władysław Janicki, radca Izby przemysłowo-handlowej, były prezes Stowarzyszenia kupców. Zmarły cieszył się powszechnym szacunkiem wśród miejscowego społeczeństwa.

Dodatkowe wsparcia nie będą wypłacane.

Siemianowice w Katowickiem. Niedawno temu gmina tutejsza podała do wiadomości, że bezrobotni otrzymają dodatkowy zasiłek z funduszu gminnego. Obecnie zaś gmina donosi, że w myśl zarządzenia województwa dodatkowe wsparcia nie będą więcej wypłacane.

Pożar szybu.

Siemianowice w Katowickiem. Dnia 1 bm. wybuchł pożar w nieczynnym szybie kopalni „Richter” w Siemianowicach. Ogień zdołano ugasić w zarodku. Szkoda wynosi około 500 zł.

Z Król. Huty

Prymicie.

Król. Huta. Wkrótce odbędą się w kościele św. Jadwigi prymicie, które odprowadzi ks. Jan Trocha, syn tutejszego dyrektora poczty. Świecenia kapłańskie otrzyma on z rąk ks. biskupa Adamskiego w katedrze katowickiej w dniu 21 czerwca.

Godne naśladowania.

Król. Huta. Na apel miejscowego komitetu niesienia pomocy bezrobotnym odpowiedział p. Z. Marcinek z ul. Katowickiej w ten sposób, że przekazał komitetowi 25 par obuwia, które niebawem urząd pośrednictwa pracy pomiędzy bezrobotnymi podzieli. P. Z. Stańczyk gospodarz Hotelu Polskiego zgłosił codziennie 2 obiady dla dzieci nieodżywionych. Szlachetnym ofiarodawcą składa komitet podziękowanie.

Kradzież papierosów.

Król. Huta. W czasie transportu tytoniu i papierosów z magazynu Państwowego Monopolu Tytoniowego w Katowicach do rejonowej hurtowni tytoniowej w Król. Hucie, skradziono z furmanki jedną skrzynię, zawierającą 40 000 sztuk papierosów marki „Rarytas”. O kradzież tę podejrzany jest woźnica F. A. z Król. Huty. Policja prowadzi dochodzenia.

Włamanie.

Król. Huta. Onegdaj w nocy włamali się złodzieje do gimnazjum matematyczno-przyrodniczego, gdzie porzabiali wszystkie szafy i skradli srebrny krzyż, lichtarze i obrus oraz wiele innych przedmiotów. Policja poszukuje sprawców.

Listy naszych Czytelników.

Konieczność budowy nowej szkoły.

Rybnik. Już kilkakrotnie w „Gazecie Rybnickiej” poruszano sprawę budowy nowej szkoły powszechnej w Rybniku. Władze naszego miasta mimo to dotąd nie powzięły w tym kierunku żadnej inicjatywy, traktując z podziwieniem godną obojętnością coraz częstsze wołania rodziców oraz ludzi dobrej woli, którym wychowanie młodego pokolenia bardzo leży na sercu, że katastrofa zbliża się wielkimi krokami. Ogólnie jest wiadomym, że wszystkie szkoły powszechne w Rybniku są przepełnione. Wszędzie nauka odbywa się na dwie zmiany. Szczególnie przeładowana jest szkoła I. obok starego kościoła, jedyna w śródmieściu. Już w ubiegłym roku musiano z braku klas przenieść ze szkoły I. do szkoły II. na Smolnej przeszło 100 dzieci. W tym roku znowu pewne dzielnice miasta zostaną odłączone od szkoły I., a przydzielone do szkoły II. na Smolnej i szkoły III. w Paruszowcu. Będzie to bardzo uciążliwe i przykre dla wielu rodziców, gdyż częstokroć dzieci ich będą miały dalej do szkoły II. lub III., aniżeli do szkoły I. A i tam przepełnienie doszło już do punktu szczytowego. Jest rzeczą niepokojącą, że niektórzy nieświadomieni rodzice — wobec groźby przeniesienia ich dzieci do bardziej oddalonych szkół na przedmieściach — mają zamiar oddać swoje dzieci do szkoły mniejszościowej, znajdującej się w śródmieściu. Co zrobi wobec tego, a właściwie co zrobił w tej sprawie magistrat? O przepełnieniu tem wiedział, bo musiał załatwiać już poraz drugi sprawę oddzielenia pewn. ulic od szkoły I. i przydzielenia do szkoły II. i III. mimo, iż stamtąd również alarmują magistrat o przepełnieniu. A jednak ze strony magistratu jakoś „cicho wszędzie, głucho wszędzie” i nowej szkoły, widać, jak nie było, tak nie będzie. — Innego zdania są sami rodzice, którzy bardzo są zaniepokojeni groźnym i nieuniknionym wobec zadziwiającego niedoceniania czy lekceważenia doniosłości sprawy przez zarząd miasta faktem, że w najbliższych latach dzieci ich zostaną pozbawione największego dobra, jakie im dać mogą, to jest nauki. To też wydział rady rodzicielskiej przy szkole I. czyni w tym kierunku co może, aby tylko zwrócić uwagę odpowiednich władz na grożącą katastrofę i katastrofie tej zapobiec, bo wkrótce będzie już zapóźno.

Zjazd śpiewaków.

Przysówice w Rybnickiem. Związek Śląskich Kół Śpiewaczych okręg przysowski urządza swój tegoroczny zjazd w niedzielę, dnia 5 lipca rb. w ogrodzie hotelu kopalnianego w Knurowie pod protektoratem pana Równieckiego, dyrektora kopalni w Knurowie. Zarząd okręgu zwraca się do obywatelstwa jak i do wszystkich związków w Knurowie, ażeby w tym dniu nie urządziły żadnych innych imprez i zaszczyliły swoim przybyciem zjazd i temsamem poparły ruch kulturalno-oświatowy, temwięcej, że w dniach 4 i 5 lipca na pograniczu po stronie niemieckiej ma się odbyć wielka akcja propagandowa przeciwko Polsce przez przybycie niemieckiego „Zepellina”. Okażcie Szanowni obywatele z Knurowa i okolicy prawdziwy zapał przez wzięcie udziału w naszym święcie pieśni polskiej. Okażcie taki zapał, jaki był już za czasów niemieckich, kiedy to w Nowym Roku 1913 w Knurowie, poraz pierwszy wystąpiło jedno polskie towarzystwo śpiewu z polskimi kolendami podczas nabożeństwa w kościele a po południu wykonało szereg polskich pieśni w pomieszkaniu zasłużonego, nieustraszonego bojownika na niwie narodowej polskiej, p. Antoniego Słoniny. — Związek Śląskich kół śpiewaczych okręg przysowski przyjmuje deklaracje kandydatów do prezydium honorowego na zjazd do dnia 12 marca. Późniejsze zgłoszenia nie będą uwzględnione.

Zarząd.

Pokasany przez psa.

Król. Huta. Niejaki Leopold Hajduk pokasany został w dotkliwy sposób przez psa Piotra Kajdy. Chłopca odstawiono do szpitala. Psa poddano oględzinom weterynarza.

Komuniści usiłują wywołać strajk.

Król. Huta. Onegdaj w hucie „Królewskiej” komuniści poczęli rozrzucać odezwy, nawołujące robotników do strajku z powodu obniżenia płac akordowych oraz celem zaprotestowania przeciwko urzędowaniu komisarycznej rady załogowej. Płoty ogradzające hutę były oblepione odezwami. Robotnicy nie poszli jednak za hasłem wyrotowców.

Wyrodney ojciec.

Król. Huta. Policja tutejsza otrzymała wiadomość, że niejaki Jerzy Szolc znechęł się nad swoją 20-letnią córką Hildegardą, którą od długiego czasu zamykał w chlewie. Istotnie przybyli na miejsce funkcjonariusze zastali córkę Szolca zamkniętą przez ojca w chlewie. Szolcem zajęła się policja.

Z Świętochłowickiego

Wystawa szkoły gospodarstwa domowego.

Świętochłowice. W dniach 7 i 8 bm. odbędzie się w miejscowej szkole III. wystawa gospodarstwa domowego pod kierownictwem nauczycielki p. Bolesławy Fabianówny oraz wystawa robót kobiecych.

Przytrzymanie awanturnika.

Świętochłowice. Niejaki Paweł Hojka, będąc w podwórze Engelmanowej przy ul. Bytomskiej, z nieznaną przyczyną począł wybić szybę w oknach. Wezwany policjant chciał uspokoić awanturnika, lecz ten rzucił się na niego i usiłował go rozbroić. W obronie własnej posterunkowy użył broni ścieżnej, zadając Hojce ranę w głowę. Rannego awanturnika umieszczono w szpitalu.

Przestrzeganie szybkości jazdy samochodowej.

Świętochłowice. Niejednokrotnie już stwierdzono, że przepisy o szybkości jazdy samochodów na publicznych drogach nie są przestrzegane. W związku z tem starostwo świętochłowickie wydało zarządzenie, ustalając szybkość jazdy samochodów na ulicach zabudowanych dla samochodów osobowych od 25 do 40 km. a dla ciężarow. od 16 do 20 km. na godzinę. Nieprzestrzeganie tego zarządzenia będzie karane.

Pomyślnie załatwienie sprawy zatargu o wysokość zarobków w piekarni „Manna”.

Wielkie Hajduki w Świętochłowick. Zapowiedziane przez dyrekcję obniżenie zarobków robotników piekarskich mechanicznej piekarni „Manna” w Wielkich Hajdukach, zostało na skutek interwencji rady zakładowej i G. F. P. cofnięte. Sprawa zatargu o wysokość zarobków została zatem pomyślnie załatwiona dla robotników.

Nadużycia w kancelarii sądu grodzkiego.

Ruda Śl. w Świętochłowickiem. Przy lustracji sądu grodzkiego w Rudzie organa kontroli wykryły nadużycia w sekretariacie sądu, popełniane systematycznie od dłuższego czasu przez tamtejszego sekretarza przy pomocy jednej z kancelistek. Wykrycie nadużyć ułatwiła nieobecność sekretarza, który jest poważnie chory. Dochodzenia prowadzi prokuratura sądu okręgowego w Katowicach.

Wyłożenie planu regulacyjnego.

Brzozowice w Świętochłowickiem. W miejscowym urzędzie gminnym wyłożony jest do publicznego wglądu aż do 25 bm. nowy plan regulacyjny tutejszej gminy. Sprzeciw wnosić można w powyższym czasie do urzędu gminnego.

Napad rabunkowy.

Godula w Świętochłowickiem. Na szosie Godula — Młyn Szombierski na-

padło trzech nieznanymi osobników, z których jeden był uzbrojony w rewolwer, na obywatela niemieckiego Alojzego Bonka, zamieszkałego w Bobrku (Śląsk Opolski). Sprawcy skradli napadnietemu 30 mk. i złoty zegarek, poczem zbiegli. Policja wdrożyła natychmiast dochodzenia, lecz dotychczas bez skutku.

Z Pszczyńskiego

Sprawdzanie narzędzi mierniczych.

Pszczyzna. W czasie od 5 do 13 lipca rb. odbędzie się w Pszczynie rewizja narzędzi mierniczych. Rewizją objęte są następujące gminy: Pszczyzna, Wola, Kobiór, Cwiklice, Starawieś, Radostowice, Czarków, Kobielice, Poręba, Łąka, Górne i Dolne Goczałkowice, Rudoltowice, Miedźna, Grzawa, Frydek, Międzyrzecze, Góra, Gilowice, Piasek, Jankowice, Studzienice, Brzeźce, Suszec, Rudziczka i Zawadka.

Godziny urzędowe magistratu.

Pszczyzna. Magistrat pszczyński donosi, że biura otwarte są w porze letniej bez przerwy od godziny 7 do 13.

Zatrucie alkoholem.

Pniówek w Pszczyńskiem. Wskutek wypicia nadmiernej ilości wódki zmarł nagle 44-letni Jan Klima z Pniówki. Rodzina znalazła go rano nieżywego. Lekarz stwierdził zatrucie alkoholem.

Kurs jedwabnictwa.

Borowa Wieś w Pszczyńskiem. Doświadczalna hodowla jedwabników w Borowej Wsi pow. pszczyński, organizuje 6-dniowy teoretyczno-praktyczny kurs jedwabnictwa. Kurs odbędzie się trzykrotnie mianowicie: pierwszy od 22 do 27 bm., drugi od 30 czerwca do 4 lipca a trzeci od 6 do 11 lipca rb. Opłata wynosi 10 zł. Zgłoszenia przyjmuje kierownik hodowli p. Jan Bieniek w Borowej Wsi. Przy zgłoszeniu należy podać, w którym kursie kandydat chce brać udział. Po ukończeniu kursu wydawane będą świadectwa.

Śmierć górnika.

Kostuchna w Pszczyńskiem. Na kop. „Boer” w Kostuchnie zawałiła się ściana węglowa i pogrzebała pod sobą górnik Pawła Pieterka. Nieszczęśliwy zmarł po odstawieniu go do szpitala. Osiorek on żonę i pięcioro dzieci.

Z Rybnickiego

Zlot harcowski.

Wodzisław w Rybnickiem. W dniach 6 i 7 czerwca rb. odbędzie się w Wodzisławiu z okazji składania przyrzeczenia harcowskiego II zlot harc. hufca szkolnego żeńskiego i męskiego okręgu szkolnego Rybnik III z udziałem hufca rybnickiego i rydułtowskiego, z następującym programem: W sobotę, dnia 6 bm. o godzinie 14—20-ej zjazd drużyn, rozbijanie obozu na boisku Tow. „Sokół”, od godz. 20—22-ej powitanie sztandaru ognisko. W niedzielę, dnia 7 bm. od godz. 8—8,45 zbiórka zaproszonych gości, związków, towarzystw na boisku; o godz. 9 udział w nabożeństwie; o godz. 11-ej odebranie przyrzeczenia harcowskiego na rynku, następnie defilada i powrót do obozu, przerwa obiadowa; godz. 14 zawody sportowe, gry i zabawy harcowskie; o godz. 19 ognisko, zwijanie obozu. Komenda hufca żeńskiego i męskiego zaprasza jak najuprzejmiej sympatyków ruchu harcowskiego do udziału w zlocie.

Z Lublinieckiego

Egzamin dojrzałości.

Lubliniec. Dnia 30 maja rb. odbył się w państwowym gimnazjum im. Mickiewicza egzamin dojrzałości, do którego zasiadło 9 abiturjentów. Wszyscy kandydaci mianowicie: Konrad Bazarnik, Franciszek Jagiello, Edmund Kurzawski, Euzebjusz Lajtner, Alfons Łukaszczyk, Józef Okos, Teodor Pilarski, Jan Piława i Jan Ziemia złożyli egzamin z pomyślnym wynikiem.

Z Cieszyńskiego

Śmierć podczas kąpieli.

Markłowice Górne w Cieszyńskiem. W tych dniach utonął w rzece Olzie w pobliżu mostu kolejowego w Markłowicach 20-letni praktykant leśny Jan Branny. Śmierć nastąpiła wskutek uderzenia. Po dwugodzinnych poszukiwaniach zwłoki wydobyto z wody.

Sprawy kościelne.

O potrzeby religijne Polaków w Argentynie.

Buenos Aires. Od kilku tygodni bawi w Argentynie ks. Ignacy Posadzy, prof. państwowego seminarium nauczycielskiego w Poznaniu, współpracownik wielu polskich pism. Ks. Ignacy Posadzy przyjechał do Argentyny z Bazyli, gdzie bawił około pół roku z polecenia ks. Prymasa Kardynała Hlonda w porozumieniu z rządem polskim w celu zebrania ścisłych danych o stosunku i potrzeb religijnych kolonii polskich w Argentynie. W czasie pobytu w Argentynie ks. Posadzy odwiedził kolonie polskie na terytorium Misjonów, gdzie zabawił kilka tygodni a następnie zrzeszenia i osiedle polskie w prowincji Santa Fe i Korodoba.

Robotnicy katolicy Berlina organizują się.

W dniu Zielonych Świątek z okazji 40-tej rocznicy encykliki robotniczej Leona XIII „Rerum Novarum” w Bernau pod Berlinem odbyła się potężna manifestacja Zjednoczenia katolickich związków robotniczych okręgu berlińskiego. Obecni byli biskup Berlina, Mgr. dr. Schreiber, przewodniczący Akcji katolickiej w Berlinie, prezes zarządu Zjednoczenia i wielu kierowników katolickiego ruchu robotniczego zarówno z pośród duchowieństwa jak i z pośród osób świeckich. Przemawiał m. in. ks. biskup Schreiber. Prezes Zjednoczenia katolickich związków robotniczych w diecezji berlińskiej, ks. Brinkmann, spreczywał cztery postulaty, które w biskupstwie berlińskim mają być zrealizowane w najbliższym czasie 1. utworzenie w każdej gminie czynnych katolickich związków zawodowych. 2. wyszkolenie świeckich kierowników katolickiego ruchu robotniczego; 3. zorganizowanie rzeczywistego przedstawicielstwa katolickiego świata robotniczego w zakresie jego uprawnień ekonomicznych i obywatelsko-państwowych; 4. połączenie wszystkich katolickich stowarzyszeń i związków robotniczych diecezji berlińskiej w jedną organizację, która stanie się ważnym, aktywnym czynnikiem niemieckiego i międzynarodowego katolickiego ruchu robotniczego.

Brazylia wprowadza ponownie naukę religii do szkół.

Z Rio de Janeiro, stolicy Brazylii, nadeszła do Rzymu pomyślna wiadomość. Oto nowy rząd wystąpił z inicjatywą przywrócenia nauki religii w szkołach. Niedawno odbył się w Atenach panel biskupów, oświadczając, że dotychczasowe „ustawy neutralne” nie przyniosły krajowi pożytku. Chociaż w Brazylii nie ma religii państwowej, to jednak katolicyzm jest wyznaniem olbrzymiej większości narodu. Projekt ustawy, opracowany przez rząd, przewiduje, że żaden nauczyciel nie może uprawiać propagandy ateistycznej w szkole.

Katolicyzm — wzorem dla prawosławia.

Niedawno odbył się w Atenach panelistyczny kongres schizmatycznych teologów. Na kongresie tym zgodzono się, że prawosławie wymaga wprowadzenia pewnych nowości, które w większości wypadków wzorowane są na urządzeniach Kościoła katolickiego. — Postanowiono zatem; nadwyżkę wpływów, po potrąceniu sum na utrzymanie świątyń i duchowieństwa, poświęcić dziełu miłosierdzia, zając się omawianiem zagadnień chrześcijańsko-społecznych, wspierać robotników w walce o przysługujące im prawa, zając się intensywnie duszpasterstwem, podjąć działalność prasową, jasno zaznaczyć obowiązki ewangeliczne w kazaniach, podnieść poziom wykształcenia duchowieństwa, ograniczyć ilość biskupstw i probostw. Ponadto na kongresie tym postanowiono zwołać do Aten powszechny kongres teologów prawosławnych i przystąpić do ściślejszej współpracy z protestantyzmem.

SPORT

Mecze ligowe.

Rozegrane w dniu wczorajszym mecze ligowe dały wyniki następujące:

Kraków, 4. 6. (Tel. wł.).

Garbarnia — Polonia, 2:0 (2:0).

Warszawa, 4. 6. (Tel. wł.).

Legia — Wisła, 1:0 (0:0).

Lwów, 4. 6. (Tel. wł.).

Lechia — L. K. S. 0:1 (0:1).

Tabela Ligi Państwowej.

		Stosunek	
	gier	bramek	pkt.
1. Wisła	9	23:11	11
2. Legia	7	13:7	10
3. Ruch	8	15:8	10
4. Polonia	9	19:14	9
5. Warta	8	20:12	8
6. L. K. S.	8	16:15	8
7. Pogoń	8	11:14	8
8. Garbarnia	7	8:5	7
9. Warszawianka	7	16:22	6
10. Lechia	7	8:21	6
11. Cracovia	8	10:22	5
12. Czarni	7	11:19	4

Mistrzostwa Ligi Śląskiej.

Pierwsza porażka Naprzodu.

Wczorajszy dzień zgromadził na starcie wszystkie drużyny ligowe i był dniem niespodzianek. „Derby Śląskie” A. K. S. — Naprzód zakończyły się pierwszą porażką lidera, po bardzo zaciekłej grze, który mimo to nie utracił prowadzenia w tabeli i jest nadal faworytem.

Kolejowe P. W. na własnym boisku zdobył wyrwać jeden cenny punkt drużynie 1. F. C. Inne spotkania zakończyły się na ogół spodziewanymi zwycięstwami faworytów. Mimo kilku niespodziewanych wyników, w tabeli ligowej nie zaszły zbyt poważne zmiany i po ostatnich rozgrywkach przedstawia się następująco:

		Stosunek	
	gier	bramek	pkt.
Naprzód	11	38:13	18
A. K. S.	12	33:24	18
Orzeł	13	35:23	16
1. F. C.	10	44:23	14
Śląsk	12	23:20	14
Chorzów	11	27:25	12
„07” Siemianowice	11	16:26	11
B. B. S. V.	11	16:18	10
„06” Katowice	11	22:21	8
Kolejowe P. W.	12	20:27	8
Sturm	13	24:59	5
Policyjny K. S.	13	14:33	5

Kolejowe P. W. — 1. F. C. 3:3 (1:2).

Orzeł — „06” Katowice 2:1 (1:0).

K. S. „07” — Sturm Bielsko 3:2 (3:0).

K. S. Chorzów — Śląsk Świętochłowice 3:4 (2:1).

B. B. S. V. — Policyjny K. S. Katowice 3:1 (2:0).

Amatorski K. S. — Naprzód Lipiny 3:2 (2:1).

Mistrzostwa klasy „A”.

KS, 20 Bogucice — Pogoń Katowice 2:1 (1:1).

Słowian — 06 Mysłowice 2:1 (1:1).

KS, 22 M. Dąbrowa — Naprzód Ząbki 6:1 (1:0).

09 Mysłowice — KS, Dąb 3:4 (2:2).

Iskra — Śląsk 2:1 (1:0).

I. K. S. — Pogoń Nowy Bytom 3:1 (2:1).

Paruszowice, 4. 6.

Silesia — Diana 3:5 (2:3).

Mistrzostwa B-Ligi i klasy B.

Godula, 4. 6. Powstaniec — Brzezinka 4:0.

Michałkowice, 4. 6. Jedność — Śląsk Tarnowskie Góry 4:0 (1:0).

Świętochłowice, 4. 6. S. M. P. — S. M. P. Michałowice 0:1 (0:0).

Giszowice, 4. 6. K. S. 26 — Ligocianka 4:1.

Cracovia przegrywa w Rybniku.

Rybnik, 4. 6. Towarzystwo sportowe powyższe, rozegrane z racji 11-lecia KS, 20 Rybnik przyniosło piękny sukces jubilatowi w postaci zwycięstwa nad kombinowaną drużyną mistrza Polski — Cracovią Kraków. Gra była zajmująca i stała na wcale wysokim poziomie.

Zawody lekkoatletyczne w Król. Hucie.

W zawodach panów zwyciężył Stadion — 244:214. W zawodach pań odniosła zwycięstwo Pogoń 204:188.

Król. Huta, 4. 6. Na stadionie w Król. Hucie odbyły się wczoraj zawody lekkoatletyczne o drużynowe mistrzostwo Polski, między katowic-

ką Pogonią a Stadionem Król. Huta. Zawody te stały na bardzo wysokim poziomie i były niesłychanie zajmujące, gdyż obydwie drużyny, — zdając sobie sprawę z ważności spotkania — walczyły zacięcie w każdej konkurencji. Była to walka o bardzo wielką stawkę, chodziło bowiem o zdobycie hegemonii w sporcie lekkoatletycznym na Śląsku. W ogólnej punktacji zwycięstwo odniosła drużyna Stadionu w stosunku punktów 244:214, mimo osłabionego składu, brakiem Cieślińskiego, Koerna, Rojka i Szczęsnego. Dzięki powyższemu zwycięstwu, KS. Stadion zdobył drużynowe mistrzostwo Śląska i tem samem zakwalifikował się do międzyokręgowych rozgrywek o drużynowe mistrzostwo Polski. W ramach powyższych zawodów, przeprowadzono również mistrzostwa pań. Supremację utrzymała nadal w swych rękach Pogoń katowicka, przez zwycięstwo nad Stadionem w stosunku punktów 204:188. Wyniki uzyskano na ogół dobre, w tem dwa nowe rekordy Śląskie.

Łódź — Śląsk.

Dnia 18 lipca w Katowicach pod gołem niebem odbędzie się międzyokręgowy mecz bokserski Łódź—Śląsk.

Walne Zgromadzenie

(zwyczajne) Śląskiego Okręgowego Związku Bokserskiego odbędzie się w dniu 21-go czerwca br. w Katowicach.

Finały

wewnętrzno-klubowych mistrzostw bokserskich Stadionu w Król. Hucie odbędzie się dziś, 5 bm. na Stadionie o godz. 17.30.

Ligoni zwycięża w biegu kolarskim w Czeladzi.

Czeladź, 4. 6. (Tel. wł.) Staraniem Czeladzkiego K. S. odbył się w dniu wczorajszym bieg kolarski na trasie 80 km. Udział startujących dość liczny. Wobec tego, że klub ten nie jest stowarzyszony i nie należy do Polskiego Związku Kolarskiego, zawodnicy śląscy startowali poza konkursem. Wyniki osiągnięte, z uwagi na silny wiatr, są zadawalające. Jako pierwszy przybył do mety Ligini (Policyjny K. S. Katowice) w czasie 2 godz. 44 min. przed Trzankowskim (C. K. S. Czeladź) i Walczakiem (Solway Grodziec).

Sukces Kusocińskiego w zawodach w Finlandji.

Helsinki, PAT. W obecności 4 tysięcy widzów na zawodach międzynarodowych lekkoatletycznych w Helsinkach odbył się bieg na 5 tysięcy metrów z udziałem znakomitego polskiego długodystansowca Kusocińskiego.

W biegu tym zwyciężył Kusociński os. czas 15.14 sekundy przed Kailem i słynnym olimpijczykiem Lonkela w czasie Kaile 15.35 sek. i Lonkela 15.12.6 sek. Na tych samych zawodach w biegu na półtorę mil angielskiej padł nowy rekord światowy, ustanowiony przez E. Latinen, który osiągnął czas 6.42,1 sek. Dawny rekord na tym dystansie należał do Nurmiego i wynosił 6.44,5 sek.

Porażka Kusocińskiego.

Abo, 4. 6. Po pięknym sukcesie w Helsingforsie startował Kusociński wczoraj w mieście rodzinnym Nurmiego — Abo w biegu na 5 km. z doskonałym Virantenem. Bieg ten wygrał Virantenem w świetnym czasie 14:52. Kusociński natomiast przemoczony podróżą i biegiem z poprzedniego dnia, uzyskał czas 15:17.

Z międzynarodowych zawodów tenisowych w Berlinie.

3 bm. rozpoczęły się tu międzynarodowe zawody tenisowe urządzone przez klub pod nazwą Rotweiss. Ze strony Polski w zawodach bierze udział p. Jędrzejowska, która poza fanagiem wylosowała w grze podwójnej pań parę z panią Jacobs. Zawody dnia 3 bm. przyniosły jedną sensację w grze podwójnej pań. Mianowicie parą graczy berlińskich Daller — Henkel odniosła zwycięstwo nad parą francuską Duplair — Merlić w stosunku 6:1 i 6:4.

Międzynarodowe zawody szermiercze

Wiedeń. W szermierczych zawodach o mistrzostwo Europy w spotkaniach indywidualnych na szpadę pierwsze miejsce zdobył Buchard, drugie miejsce Schmied, trzecie Rafali, 3 bm. walczyły drużyna austriacka z drużyną holenderską z wynikiem remisowym 8:8. Zwyciężyła jedna Austria, ponieważ miała lepszy stosunek tuszu. Oprócz tego spotkały się Niemcy — Grecja z wynikiem 12:4, Czechosłowacja — Anglia z wynikiem 12:4, Węgry — Grecja 11:0 i Polska — Holandia 9:1.

Z dalszych stron.

Czechosłowacja zaczęła ścigać lotników niemieckich.

Praga. Prasa żywo omawia skazanie przez sąd w Tischereuth za przekroczenie przepisów paszportowych i lotniczych czechosłowackiego lotnika Bajera, który zabłądził w czasie lotu i wylądował w Bawarii w odległości 15 km. od granicy czechosłowackiej. Pisma zwracają uwagę na to, że dotychczas zarówno władze czechosłowackie jak i niemieckie udzielały wszelkiej pomocy zbłąkanym lotnikom obu państw. Wyrok sądu oznacza zatem zmianę i wprowadzenie nowej praktyki, do której władze czechosłowackie będą musiały się odpowiednio zastosować. To samo powinny uczynić władze polskie.

Amerykańska pożyczka wewnętrzna.

Londyn. PAT. Sekretarz stanu dla spraw skarbu Mellon oznajmił, iż 15-go czerwca będą wypuszczone obligacje 3 1/8 proc. na sumę 800 milionów dolarów. Obligacje, których termin upływie w roku 1949 będą spłacane począwszy od 15. czerwca 1946 roku. W ubiegłym tygodniu Mellon oświadczył, iż deficyt St. Zjednoczonych na dzień 30 czerwca br. wyniesie 800 milionów dolarów. Cel więc pożyczki jest jasny. Oddawna przeważał pogląd, iż należy unikać podniesienia podatków, co mogłoby ujemnie wpłynąć na szanse stronnictwa republikańskiego w wyborach w roku przyszłym. (Zauważyć należy, że również Włochy weszły na drogę pożyczki wewnętrznej dla pokrycia niedoboru budżetowego. Pożyczka ta dała o miliard więcej, niż rozpisano. W społeczeństwie tem, widać, rozwinęte jest wysoce zrozumienie dla potrzeb państwowych).

Sprawy towarzystw.

Stowarzyszenie stenografów S. S. Balczyńskiego w Katowicach donosi swym członkom, że w niedzielę, 7 bm. urządzi Związek wycieczkę do Czerny. Odjazd pociągu o godz. 4 minut 55. Bilet należy wykupić do Krzeszowic. Koszty podróży zł. 6.— w obie strony. Zbiórki przed dworcem nie będzie; po wykupieniu biletu uda się członek do pociągu. Spodziewamy się jak najliczniejszego udziału.

Katowice. W środę, dnia 10 czerwca br. odbędzie się na sali Strzechy Górniczej przy ul. Andrzeja 21 zwyczajne miesięczne zebranie koła miejscowego Z. O. K. Z. w Katowicach o godz. 7.30. Na porządku dziennym referat i sprawy bieżące.

Katowice. Uroczyste posiedzenie Katolickiego Koła Abstynentów w Katowicach przy kościele N. M. P. ku uczczeniu patrona św. Jana Chrzciciela odbędzie się w niedzielę, dnia 7 czerwca rb. o godz. 17-ej w Domu Związkowym. Uprasza się o liczny udział członków goście mile widziani.

Katowice. Miesięczne posiedzenie Katolickiego Koła Abstynentów przy Katedrze odbędzie się w niedzielę, dnia 7 czerwca rb. o godz. 15 w Domu Związkowym. Na zebranie to zaprasza się wszystkich członków. Goście bardzo mile widziani.

Nowy Bytom. W niedzielę, dnia 7 czerwca o godz. 10-ej przed południem w lokalu p. Włoki odbędzie się miesięczne zebranie koła Esperantystów w Nowym Bytomiu.

Suchagóra. W niedzielę, dnia 7 czerwca o godz. 2 popołudniu odbędzie się na sali p. Cempulika zebranie filii Związku inwalidów, wdów i sierot górniczych w Suchejgórce, Łazarówce i Blachówce. Omawiane będą ważne sprawy, wobec czego liczny udział zorganizowanych i niezorganizowanych inwalidów i wdów bardzo pożądanym. Przybędzie referent z głównego zarządu z Katowic.

Żory. Kwartalne zebranie inwalidów górniczych i hutniczych, wdów i sierot odbędzie się w niedzielę, dnia 7 czerwca o godz. 12 w południe na sali p. Siemianowskiego. Referent przybędzie z Katowic. O liczny udział zainteresowanych z Żor i okolicznych miejscowości uprasza Zarząd.

Zawada przy Pszowie. Towarzystwo św. Barbary w Zawadzie urządza zebranie w niedzielę, dnia 7 czerwca o godz. 17-ej w lokalu p. Kałuży. Porządek obrad: protokół, wybór sekretarza, urządzenie zabawy latowej, treść statutu, wolne głosy, sprawozdanie kasowe za drugi kwartał, uregulowanie składek i zakończenie. Ze względu na znaczenie zebrania — zarząd prosi wszystkich członków i przez nich wprowadzonych gości o liczne i pewne przybycie. Ks. radca duch. przybędzie.

Zarząd.

Program radiowy.

Niedziela, 7 czerwca 1931.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 10.15 Nabożeństwo z kościoła pod wezwaniem Najświętszej Maryi Panny w Wielkich Piekarach. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie. 12.10 Koncert z płyt gramofonowych. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 13.20 Muzyka 13.40 „Rodzina wojskowa”. 14.00 Muzyka. 14.10 Ks. dr. Bolesław Rosiński: „O małżeństwie”. 14.25 Pieśni ludowe. 14.35 Nowa Hiszpania. 14.50 Muzyka. 15.00 Odczyt pt. „Z przysposobienia rolniczego”. 15.20 Pieśni ludowe w opracowaniu Felicjana Szopskiego. 15.30 „Drobne gospodarstwo dochodowe na Śląsku”. 15.50 Muzyka. 16.00 Skrzynka pocztowa. 16.20 Muzyka 16.40 Transmisja z Łazienek międzynarodowych konkursów hippicznych. 17.25 Komunikat „Z przed stu lat”. 17.30 Transmisja ze Lwowa międzynarodowych wyścigów samochodowych. 18.00 Program dla dzieci starszych. 18.15 Koncert popularny. — 19.20 „Bery i boiki śląskie” — Karlik z Kocyndra (prof. St. Ligoń). 19.45 Rozmaitości. 20.00 „Psalterz florjański powrócił do Polski”. 20.15 Koncert wieczorny z Warszawy. — W przerwie kwadrans literacki z Katowic. „Na podziębku” — fragment z powieści górniczej Jana Waśniewskiego (niedrukowanej). 22.00 Feljton. 22.15 Koncert. 22.45 Komunikat meteorologiczny oraz komunikaty sportowe. 23.00 Muzyka lekka i taneczna.

Poniedziałek, 8 czerwca 1931 r.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 11.40 Przegląd prasy krajowej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie. 12.10 Koncert z płyt gramofonowych. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 14.50 Komunikaty gospodarcze. 15.25 „Jak uczą dorosłych w Anglii”. 15.45 Przegląd komunikacyjny. 16.00 Koncert z płyt gramofonowych. 16.50 Lekcja języka francuskiego. 17.10 Koncert z płyt gramofonowych. 17.35 „Tripolis, miasto palm”. 18.00 Muzyka lekka. 19.00 Codzienny odcinek powieściowy. 19.15 Rozmaitości. 19.30 Prof. Władysław Dziegieł: „Z dziejów ziemi śląskiej”. 19.50 Komunikaty strażyactwa śląskiego. 19.55 Komunikat meteorologiczny. 20.00 Prasowy, dziennik radiowy. 20.15 Skrzynka pocztowa radiotechniczna. 20.30 Koncert wieczorny. 22.00 Feljton pt. „W mojej okolicy”. 22.15 Dodatek do prasowego dziennika radiowego. 22.20 Komunikaty oraz zapowiedź programu na dzień następny. 22.30 Muzyka lekka i taneczna.

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie w dniu 3 czerwca 1931 r.

Dolar amerykański 8.89 zł. Funt sterlingów angielskich 43.25 zł. 100 franków francuskich 34.81 zł. 100 szylingów austriackich 124.94 zł. 100 koron czeskich 26.34 zł. 100 lir włoskich 46.51 zł. 100 franków szwajcarskich 172.37 zł. 100 guldenów holenderskich 357.80 zł.

Giełda zbożowa w Warszawie w dniu 3 czerwca 1931 r.

Żyto 29.50—30. Pszenica 35—36. Owies jednolity 33—34. Owies zbierany 31—32. Jęczmień na kaszę 28—28.50. Jęczmień browarny bez obrotów. Mąka pszenna luksus. 64—74. Mąka pszenna wyborowa 59—64. Mąka żytnia 45—47. Otręby pszenne szale 21—22. Otręby pszenne średnie 20—21. Otręby żytnie 20—21. Kuchy miane 31 do 32. Kuchy rzepakowe 26—27. Groch polny jadalny 32—35. Groch Victoria 40—45. Łubin niebieski 22—23. Łubin żółty siewny 20—32. Ziemiaki jadalne 9—10. Obroty małe. Usposobienie bez zmiany. Ceny rozumieją się za 100 kg. parytet wagon Warszawa; w handlu hurtowym w ładunkach wagonowych.

Giełda zbożowa w Poznaniu w dniu 3 czerwca 1931 r.

Żyto 28.75. Pszenica 32.50—33.00. Jęczmień przemysłowy 27.00—28.00. Owies pastewny 30.00 do 31.00. Mąka żytnia 65 proc. 43.00—44.00. Mąka pszenna 65 proc. 52.00—55.00. Otręby żytnie 22.50—23.50. Otręby pszenne 20.50—21.50. Otręby pszenne grube 22.00—23.00. Groch polny 33.00 do 34.00. Groch Wiktorja 38.00—42.00. Ogólne usposobienie spokojne.

Ceny targowe w Katowicach z dnia 3 czerwca 1931 r.

Masło wiejskie za 1 funt zł. 2.00—2.40, masło mleczarniane funt 2.50—2.60, jaja sztuka 0.10 do 0.13. Mięso. Wieprzowina funt 0.90—1.20, wieprzowina bez dokładki (kotlety) 1.20—1.30, wołowina 0.90—1.20, cielęcina 0.80—1.20, smalec 1.20 do 1.60, skopowina 1.50—1.60 (okrasa świeża 0.90 do 1.00, okrasa wędzona 1.20—1.40, łój 0.50—0.90.

gramu na dzień następny. 22.30 Muzyka lekka i taneczna.

Jarzyny. Salata (główka) 0.05—0.10, szpinak funt 0.30—0.40, marchew (wiązka) 0.70—0.80, kalarepa (wiązka) 0.15—0.50, cebula funt 0.40 do 0.50, pomidory funt 4.00, kalafiory sztuka 1.00 do 2.50, rabarber — rzewień funt 0.20—0.30, ogórki funt 1.40—1.50, kartofle za centnar (50 kg.) 7.00, kartofle 12 funtów 1.00.

Owoce. Czereśnie 3.20—3.60, pomarańcze za sztukę 0.50—0.80, jabłka doborowe za funt 1.80 do 2.00, śliwki suszone funt 1.00—1.40, agrest funt 1.00—1.10, cytryny sztuka 0.10—0.13.

Ceny bydła na targowicy w Poznaniu w dniu 2 czerwca 1931 r.

Spędzono 837 sztuk bydła, 1930 sztuk świń, 620 sztuk cieląt, 312 sztuk owiec — razem 3699 sztuk zwierząt. Przebieg targu: spokojny.

Wół: Pełnomięsiste wytuczone nieoprzęgane 100—108, miesiste tuczone młodsze do 3 lat 86 do 96, miesiste tuczone starsze 76—86, miernie odżywione 64—66.

Byłaj: wytuczone pełnomięsiste 92—100, tuczone miesiste 84—90, nietuczone, dobrze odżywione starsze 70—80, miernie odżywione 60 do 64.

Krowy: Wytuczone pełnomięsiste 94—104, tuczone miesiste 80—90, nietuczone, dobrze odżywione 68—72, miernie odżywione 40—50.

Jałowice: Wytuczone pełnomięsiste 96—104, tuczone miesiste 88—94, nietuczone dobrze odżywione 76—86, miernie odżywione 60—70.

Młodzi: Dobrze odżywione 60—66, miernie odżywione 52—58.

Cielęta: Najprzedniejsze cielęta wytuczone 84—90, tuczone cielęta 74—82, dobrze odżywione 64—70, miernie odżywione 60—62.

Świnie (tuczniki): Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi 98—104, pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi 92—98, pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi 84—90, miesiste świnie ponad 80 kg. 72—82, maciory i późne kastraty 80 do 90, świnie bekonowe 84—88.

Nakładem firmy „Katolik” spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Drukiem: Drukarnia Śląska, Sp. z ogr. odp., Katowice, ul. Batorego nr. 2. Telefon 878. — Za redakcję odpowiada Franciszek Godula, w Król. Hucie.

TEATR I SZTUKA.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

W sobotę dopiero dnia 6. bm. premiera „Złoty Wallacea” „Nieuchwytny”.

W sobotę, dnia 6. bm. Teatr wyjeżdża do Dąbrowy Górniczej z operetką „Manewry Jesienne”.

W niedzielę, dnia 7. bm. o godz. 15.30 po cenach najniższych operetka „Krysia Leśniczanka”, wieczorem poraz drugi „Nieuchwytny”.

REPERTUAR.

Piątek, dnia 5. bm.: „Wieczór humoru Leona Wyrwicza” o godz. 20.

Sobota, dnia 6. bm.: „Nieuchwytny” o godzinie 20 (premiera).

Niedziela, dnia 7. bm.: „Krysia Leśniczanka” o godz. 15.30.

Niedziela, dnia 7. bm.: „Nieuchwytny” o godzinie 20.00.

Teatr Polski na prowincji.

Sobota, dnia 6. czerwca: „Manewry Jesienne” Dąbrowa Górnicza o godz. 19.30.

Urząd Gminny w Chropaczowie ogłasza

Przetarg publiczny

na roboty centralnego ogrzewania i wodociągowo-kanalizacyjne przy budowie szkoły powszechnej w Chropaczowie.

Potrzebne do przetargu podkłady oraz warunki i projekt umowy można nabyć (dopóki zapas starczy) za zwrot kosztów nakładu w Urzędzie Gminnym w Chropaczowie pokój nr. 12, gdzie również można zasięgnąć bliższych informacji dotyczących wykonania robót, oraz przeglądać rysunki wykonawcze robót centralnego ogrzewania itd.

Oferty należy składać w Urzędzie Gminnym w Chropaczowie w terminie do dnia 22 czerwca r.b., w którym to dniu o godz. 12-ej nastąpi otwarcie ofert.

Oferty należy składać w kopertach zabezpieczonych z napisem: „Oferta na wykonanie robót centralnego ogrzewania i wodociągowo-kanalizacyjnych z dołączeniem zaświadczenia kasy gminnej o złożeniu wadium w gotówce, względnie w papierach wartościowych w wysokości 5% oferowanej sumy.

Urząd gminy zastrzega sobie wolny wybór oferenta, oraz ewentualne unieważnienie przetargu bez podania powodów.

Kom. naczelnik gminy.

(—) Jan Przybyła.

Zwiedzajcie Targi Katowickie

22. V. — 8. VI. 1931 r.

3417

Znakomita okazja nawiązania stosunków handlowych.

Otwarte od godz. 10-ej do 20-ej.

Dom mieszkalny

w Maciejowie koło Zabrze z wozowaniem o 7 pokojach (w tem dwa pokoje dla przejezdnych), garaż samochodowy z pokojem, wielki ogród owocowy i warzywny, jako też dwa pomieszczenia o 4 i 3 pokojach z kąpielką i ogrodem sprzedam natychmiast lub później z powodu zmiany miejsca zamieszkania.

Posiadłość położona jest przy 3 ulicach i przystanku kolejki elektrycznej. Do dużego mieszkania można się natychmiast sprowadzić. Zgłoszenia pod L. P. 70 do administracji „Katolika” w Katowicach. 3389

„Sukces”

Biuro Reklamacyjne i Rewizyjno-Buchalteryjne Katowice

ul. Kochanowskiego 16 I. p. Tel. 28-40

Sprawy podatkowe (rekursy, reklamacje) itd., Podania, prośby i wnioski do władz i urzędów, tłumaczenia, zakładanie prawidłowych ksiąg handlowych, Sporządzanie bilansów, inkaso należności

Sumienne, szybkie, solidne za miernym wynagrodzeniem.

3328

Skład konfekcji i artykułów męskich

Ubrańka dla chłopców przystępujących do Komunji św. już od 15 zł. Pierwszorzędny warsztat krawiecki. Dla uchodźców najdalej idące udogodnienia. Jan Ciupka, mistrz krawiecki, — Rybnik, ul. Sobieskiego 17. 3233

P. KAMIŃSKI 3044

Skład konfekcji męskiej i damskiej

i pierwszorzędny

Zakład krawiecki

Król. Huta, ulica Wolności 20

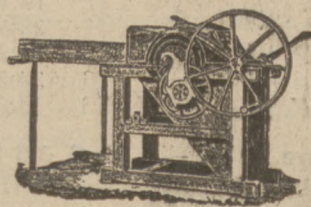
Telefon 1069

PIEVI
usuwa pod gwarancją
Paletyna
Józefa Zielenkowskiego
Chem. Labor. „Meridiol” Król. Huta

Licytacja.

W dniu 15 czerwca 1931 r. o godz. 10-ej rano odbędzie się w Urzędzie Celnym w Katowicach licytacja towarów cłowych niepodjętych przez odbiorców.

Kierownik Urzędu (—) Rejnson inspektor skarbu. 3413

Rolniku!

Młóckarnie różne sztyftowe, szerokość 100 cm, młóckarnie patentowe, młóckarnie z cepami, walcowe na prostą słomę, kartoflarki systemu „Rychter”, gepie, maneże, wialnie, różne sieczkarnie, pompy i kufy do gnojówki kupisz tanio ra dogodnych warunkach spłaty w fabryce i odlewni rolniczych maszyn

inżyniera Barteckiego, Zory pow. Rybnik

Reparacje wszelkich maszyn rolniczych i t. p. 3330

Chorzy!

nie wyleczeni na choroby płciowe, syfisy, rzeżączkę (Tripper) oraz i na inne ciężkie choroby chroniczne, otrzymają u mnie pomoc i wyleczenie, przez moje długoletnie leczenie naturalne.

J. Sedlaczek

Katowice, Piastowska 1.

Godziny przyjęć: od 9—12 i 4—6.

NIEMIŁA WÓŁNA
RAK NÓG I PACH
USUWA
ZNANY I NIEZASTĄPIONY
OD 1/2 WIEKU
SUDORYN
FABRYKA CHEM. FARMACEUT. „APKOWALSKI” WARSZAWA.
UWAGA! O PODOBNYM BRZMIENIU OPAKOWANIU.

Dobrych i zdolnych chłopców

od 12 lat wieku, chcących poświęcić się życiu zakonnemu, przyjmuje

Kolegium OO. Kamilianów w Tarnowskich Górach.

Głuchota uleczalna.

Wynalazek Eufonia zademonstrowany specjalistom. Usuwa przytępiiony słuch, szum, cieknięcie uszu. Liczne podziękowania. Żądajcie bezpłatnej pouczającej broszury. Adres: Eufonia Liszki koło Krakowa. 3274

Pszczół

z ulami, roje, węże, miód pszczoły wysyła „Pato-ka” Kupczyńce 8, poczta Denysów. 3367

Ogłaszajcie się

w naszej gazecie.

Hotel - Pensjonat „Luisenhof”

w uzdrowisku Bad — Landeck na Śląsku niemieckim.

Na sezon kąpielowy polecam dobrze meblowane, słoneczne pokoje z balkonami i całkowitem utrzymaniem po cenach umiarkowanych.

Właściciel jest Górnolazakiem i uprasza o uwzględnienie tego polecenia. 3388